**Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, *Ο βασιλιάς Ιωάννης***
**Θέατρο του Νότου, Θέατρο Αμόρε**

Ο Νίκος Χατζόπουλος σχεδίασε και υλοποίησε επιτυχώς ένα σαιξπηρικό πείραμα· εγκλείοντας τον ολιγοπαιγμένο *Βασιλιά Ιωάννη*, στα ελάχιστα τετραγωνικά του Εξώστη του Θεάτρου Αμόρε, όπου γύρω από ένα τραπέζι-πατάρι (Σκηνικά: Μαρία Βασιλάκη) πέντε παθιασμένοι ηθοποιοί προσφέρουν το τάλαντο και την ενεργητική παρουσία τους για να υπηρετήσουν μια λιτότατη και ουσιαστική σκηνοθετική σύλληψη και μια μεγάλη μετάφραση.

Ο κ. Χατζόπουλος, αναμφισβήτητα λόγιος, βαθειάς παιδείας, πολυτάλαντος και εκ θεάτρου, αναδεικνύεται από εγχείρημα σε εγχείρημα στην σημαντικότερη νέα μεταφραστική φωνή των κλασικών θεατρικών κειμένων στα νέα ελληνικά. Οι μεταφράσεις του διαθέτουν την εκπληκτική και τόσο επικίνδυνη ισορροπία που συναρμόζει ποιητική αύρα, ρυθμολογική αποτελεσματικότητα, σύγχρονη αίσθηση και δραματική ένταση. Είναι κείμενα υψηλής λογοτεχνικής αξίας, που δεν δημιουργούν απώλειες στο θεατρικό σώμα και αποτελούν σπάνιο εργαλείο στο στόμα των ηθοποιών. Και κανένα άλλο κέρδος να μην είχαμε από την παράσταση, θα έφτανε το ζωντάνεμα αυτής της μετάφρασης για να δικαιώνεται η ύπαρξή της· αλλά δεν πρόκειται περί αυτού.

Ο Χατζόπουλος αντιμετώπισε τον Σαίξπηρ με πολύ σεβασμό, αλλά χωρίς καθόλου συμπλέγματα. Προσήλθε νουνεχής και αθώος, είδε το έργο στον πυρήνα του, κατήργησε τις αχρείαστες και αντισαιξπηρικές συμβατικές ψευδαισθήσεις, διάβασε την ιστορικότητά του, αγνόησε τις ιστορικοφανείς παραστασιολογικές πομφόλυγες στις οποίες ενίοτε καταπνίγουν τα σαιξπηρικά ανεβάσματα και φιλοτέχνησε μια σύγχρονη παράσταση πάνω στην πολιτική και στους μηχανισμούς στοχοπροσήλωσης στη νομή της εξουσίας. Η παραπομπή σε διαχρονικές και σύγχρονες αναλογίες είναι ευκρινής, αλλά ευτυχώς απουσιάζει η λαϊκίστικη προφάνεια των συσχετισμών που συνηθίζεται σε άλλες μοντερνικές εκδοχές κλασικών –και δη πολιτικών- έργων. Η κατάργηση των παρασκηνίων και η ανάδυση όλων των ρόλων ενός πολυπρόσωπου έργου με μόνη την ενεργοποίηση του ηθοποιού ενώπιον του κοινού αποτελεί λύση απλούστατη, αλλά άκρως αποτελεσματική, καθώς μεταξύ άλλων προσδίδει στο θέαμα λειτουργία παραδειγματικού προτύπου.

Η λειτουργική χρήση των εναλασσόμενων στοιχείων που δημιουργούν μια ποικιλία κοστουμιών (Ιωάννα Τσάμη) δεν στερεί τίποτε από την αισθητική ποιότητα και την εύστοχη συμβολική τους.

Η παράσταση υπηρετείται συλλογικά και η Μαρία Καλλιμάνη, η Ελένη Κοκκίδου, η Δέσποινα Κούρτη, ο Φάνης Μουρατίδης, ο Γιώργος Συμεωνίδης και ο Κοσμάς Φοντούκης εναλλάσσονται δίκην σαιξπηρικού θιάσου σε ρόλους πρωταγωνιστικούς και ελάσσονες. Όλοι τους έχουν ξεχωριστές στιγμές, αλλά ό,τι είναι εδώ σημαντικότερο είναι η δημιουργία ενός σφιχτού συνόλου που αρμόζει στο ύφος και το ήθος της παράστασης, της οποίας το ζητούμενο δεν είναι οι ατομικές επιτεύξεις –αν και δεν απουσιάζουν- αλλά η ανάδειξη ενός πνεύματος δραματουργικού και παραστασιολογικού.

Ο Χατζόπουλος με αυτή την πρόταση ανιχνεύει μια ουσιαστική θεατρική γλώσσα για το σαιξπηρικό κόσμο και είναι βέβαιον ότι –αν και η πρόταση είναι ήδη προχωρημένη- μπορεί να αποτελέσει αφετηρία και για μελλοντικά εγχειρήματα.

**Έλσα Ανδριανού, *Η Λέξη*, τευχ. 184, Απρίλιος – Ιούνιος 2005, σσ. 263-267**